

ssh

- ssh (Secure SHell) suorittaa komennon tai avaa pääteistunnon etäkoneessa:

```
ssh [options] [user@]kone [komento]
```

- Paljon optioita erikoistilanteisiin, mm.
 - X salli etäkoneen käyttää paikallista näyttöä
 - p *port* käytä porttia *port* oletuksen 22 asemesta
 - i *id_file* käytä epästandardia avaintiedostoa
(oletuksena olevan \$HOME/.ssh/id_rsa asemesta)

scp

- scp (Secure CoPy) kopioi tiedostoja etäkoneeseen:

```
scp [optiot] tiedostot [user]@kone:[kohde]
```

tai etäkoneesta:

```
scp [optiot] [user]@kone:tiedosto kohde
```

missä kohde voi olla hakemisto tai tiedostonimi.

Yleisin optio on -r, joka kopioi koko hakemistopuun. Optio -i toimii kuten ssh:n kanssa, mutta portin vaihtoptio on -P *port*, kun taas -p säilyttää aikaleimat ja oikeudet.

ssh & scp: autentikointi

- Autentikointitapoja on useita, yleisimmät:
 - (etäkoneen) salasana
 - avaintiedostopari (identity file)

luodaan komennolla `ssh-keygen -t rsa`

salainen avain, yleensä `id_rsa`, sijaitsee lokaalissa koneessa, yleensä hakemistossa `$HOME/.ssh`

julkinen avain, yleensä `id_rsa.pub`, sijaitsee etäkoneessa, yleensä tiedostossa `$HOME/.ssh/authorized_keys` (jossa niitä voi olla monta, jokainen omalla rivillään)

ssh & scp: autentikointi

- Avaimella voi olla oma salasanansa (passphrase)
- Avain + passphrase -yhdistelmällä saadaan aikaan "two-factor authentication": pitää kaapata sekä avain(tiedosto) että salasana ennen kuin voi autentikoitua toisena
- Vain rootin ssh-avaimella ei yleensä salasanaa

ssh & scp: autentikointi

- Esimerkki:

```
ssh-keygen -t rsa
```

```
ssh kone mkdir -p .ssh
```

```
ssh kone 'cat >>.ssh/authorized_keys' <~/.ssh/id_rsa.pub
```

tai, jos etäkoneessa ei varmasti ole muita avaimia ennestään:

```
scp ~/.ssh/id_rsa.pub kone:~/.ssh/authorized_keys
```

ssh-agent

- Jos ssh-avaimella on salasana, sen toistuvalla kirjoittamiselta välttyy apuohjelmalla ssh-agent, joka pitää sitä muistissa session ajan. Se voi käynnistyä automaattisesti, ellei, käsin esim.

```
exec ssh-agent bash
```

- Avaimen tallennus voi myös olla automaattista tai käsin komennolla

```
ssh-add
```

.ssh/known_hosts

- ssh tallettaa tiedostoon `~/.ssh/known_hosts` tunnettujen (aiemmin käytettyjen) koneiden avaimen tunnisteeseen (fingerprint). Jos avain on muuttunut, se valittaa mahdollisesta man-in-the-middle -hyökkäyksestä.
- Virheestä pääsee eroon poistamalla ao. rivin `known_hosts` -tiedostosta – tai rivit, niitä on yleensä kaksi (koneen nimellä ja IP:llä).
- Voi tehdä myös globaalin `/etc/ssh/ssh_known_hosts`

.ssh/known_hosts

- Rivin poistaminen known_hosts -tiedostosta onnistuu koneen nimelle komennolla

```
ssh-keygen -R hostname
```

tai millä tahansa editorilla (sekä nimelle että IP:lle), myös sed käy:

```
sed -i 40d ~/.ssh/known_hosts
```

- Jos samassa koneessa pyörii useita ssh-demoneja (eri porteissa), known_hosts -tiedostoa joutuu editoimaan käsin (samalle IP:lle monta riviä)

.ssh/config, ssh_config

- ssh:n toimintaan vaikuttavia asetuksia voi tehdä globaalisti tiedostossa /etc/ssh/ssh_config tai käyttäjäkohtaisesti tiedostossa ~/.ssh/config (ks. man ssh_config). Esim.

```
AddKeysToAgent yes
```

```
CheckHostIP no
```

```
Host tt1
```

```
    Hostname tt1.student.it.jyu.fi
```

```
    User tt0
```

```
    Port 50022
```

```
    IdentityFile ~/.ssh/backup_id
```

.ssh/config, ssh_config

- Asetuksia voi eriyttää mm. käyttäjätunnuksen tai koneen mukaan match-säännöllä, esim.

```
Match User "!root,*"
```

```
SendEnv LANG LC_*
```

lähettäisi kieliympäristön paitsi jos tunnus (etäkoneessa) on root

- Muita ehtoja localuser, host, originalhost ja exec (mielivaltainen komento, tulkitaan todeksi jos palautuskoodi on nolla)

.ssh/config, ssh_config

- Asetusten prioriteettijärjestys alimmasta ylimpään on
/etc/ssh/ssh_config
~/.ssh/config
komentorivioptiot
- /etc/ssh/ssh_config siis vain oletusasetukset, ei rajoita mitä käyttäjät voivat tehdä

sshd_config

- *ssh-demonin* asetuksia (globaaleja) säädetään tiedostolla `/etc/ssh/sshd_config`, esim.

PermitRootLogin prohibit-password

DenyUsers evilguy

AllowGroup sudo

ForceCommand ...

- Match kuten `ssh_config`'issa, ehtoina `user`, `group`, `host`, `address*`, `localaddress*`, `localport`

* myös CIDR, esim. `130.234.208.0/23`

Web-palvelinohjelmistot

- apache: suurin ja kaunein, kaikki softat tukevat, mutta resurssisyöppö: www.apache.org
- nginx ("engine X"): kevyempi mutta kuitenkin "full-featured", kaikki edes melko usein tarvittava kalusto löytyy: www.nginx.org
- lighttpd: kevytversio, ominaisuuksia kuitenkin riittävästi useimpiin tarpeisiin: www.lighttpd.net
- paljon muitakin erilaisiin erikoistarpeisiin

lighttpd

- apt-get install lighttpd
- nano /var/www/index.html
<http://s19.vm.it.jyu.fi>, <http://tt1.student.it.jyu.fi>
<http://130.234.209.19>, <http://172.20.209.19>
- /etc/lighttpd/lighttpd.conf
/etc/lighttpd/conf-{available,enabled}

lighttpd

- `lighty-enable-mod userdir`
- `nano $HOME/public_html/index.html` (ilman sudoa)
`http://s19.vm.it.jyu.fi/~tt0`
- `service lighttpd force-reload`

lighttpd.conf

```
server.modules = { ... }
```

```
server.document-root = "/var/www"
```

```
server.errorlog = "/var/log/lighttpd/error.log"
```

```
server.username = "www-data"
```

```
server.groupname = "www-data"
```


lighttpd.conf

server.port = 80

index-file.names = { "index.php", "index.html"... }

url.access-deny = { "~", ".inc" }

static-file.exclude-extensions = { ".php", ".pl", ".fcgi" }

name-based virtual hosts

- `/etc/lighttpd/conf-available/95-local.conf:`
`$HTTP["host"]=="s019.vm.it.jyu.fi" {`
 `server.document-root="/var/www/s019"`
`}`
- `mkdir /var/www/s019; nano /var/www/s019/index.html`

name-based virtual hosts

- `sudo lighty-enable-mod local`
- `service lighttpd force-reload`
- `http://s019.vm.it.jyu.fi` on nyt eri kuin
`http://130.234.209.19`

php

```
apt-get install php5-cgi
```

```
lighty-enable-mod fastcgi
```

```
lighty-enable-mod fastcgi-php
```

```
service lighttpd force-reload
```

```
nano ~/public_html/koe.php
```

access log, dir listing

- `lighty-enable-mod accesslog`
`tail -f /var/log/lighttpd/access.log`
- `lighty-enable-mod dir-listing # ei suositeltava!`
`mkdir /var/www/testi; touch /var/www/testi/kala`
`http://s19.vm.it.jyu.fi/testi`

busybox

- Etenkin asennusvaiheessa (avattaessa konsoli Alt-F2:lla jne), joskus muutenkin minimalistisissa asennuksissa käytettävä staattinen binääri, joka sisältää riisutut versiot yleisimmistä komennoista
- Bootin jäädessä (initramfs) -promptiin käytössä on juuri busybox

busybox

- Monissa komennoissa vähemmän optioita kuin standardiversioissa (uudemmissa busyboxin versioissa enemmän optioita)
- <https://busybox.net/downloads/BusyBox.html>